

FORTITUD

Redacció i Administració
Laureà Miró, 42

Surt el 15 i 30 de cada mes
Preu: 15 cts.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Un semestre: Ptes. 2

Editorial

El nivell cultural de la Ciutat

Graduar el nivell d'un poble, el medir específicament fins on arriba la cultura del mateix, és quelcom difícil, i quasi pot dir-se impossible. És tan sublim, és tan angelical el concepte **cultura ciutadana**, que, enquadrar-la dins d'uns límits, resulta superior a les nostres forces. És per això que al pretenir tractar del nivell cultural d'Hospitalet ho farem simplement en forma subjectiva, sense pretensió d'entrar en el fons de la qüestió, que, per ésser interna, no pot ésser judicada, ratificant així l'adagi llatí de que, de **internis nomo judicat, nec Ecclesia**.

Hi han, empro, factors externs que, mauleradament, demostren la manera d'ésser dels homes, amb totes llurs virtuts i amb tots llurs defectes; les obres responen sempre a la situació del que les produeix, en bé o en mal, i aquesta situació ens porta a la concreció del concepte que hem format dels individus.

Hospitalet, que ha esdevingut en pocs anys una gran ciutat, està integrada per tres factors personals, els propis o locals, els nou vinguts, uns amb caire, que podrien anomenar sedentari; i els semi-movents, de caire nòmada, i que són precisament els que donen a totes les poblacions el ritme pel qual és medeix llur caràcter, i en el nostre cas, el nivell cultural de la Ciutat.

Conseqüentment a aquets principis, el nivell cultural a la nostra ciutat té molt a desitjar. En els núclis propis o locals aquest nivell ha de classificar-se de regular, salvant excepcions, sempre honroses, amb forta espiritualitat per enlairar-lo, rabassar-lo i inclús superar-lo; en els núclis esdevinguts sedentaris aquest mateix nivell cultural esdevé mitjà, si bé retardat i amb falta de temperament, en la majoria dels cassos, per millorar-lo; en el semimovents de caire nòmada, llur nivell cultural resulta pobre, llastimos, quasi no existeix en la seva més petita simplicitat.

Cal convenir amb tot, i sense pretensions de consolidar el principi Darvinia de que la funció crea l'organ que l'executa, que les circumstàncies del temps i les del lloc, revolucionen a les multituds en forma tan extraordinària, que mantes vegades resulta difícil fer afirmacions com les que procedeixen. Per aquesta raó hem pogut constatar l'evolució espiritual que s'ha produït en la nostra ciutat, de molt temps ençà, de volguer satisfer les seves ansies de cultura, al pretendre llurs ciutadans formar-se integralment, per assolir tots aquells coneixements indispensables per a la lluita de la vida i per a millorar-la.

Si aquesta evolució espiritual constatada a la nostra ciutat, produït llurs efectes en un dia, en un moment, en un instant, el nivell cultural en els núclis locals i sedentaris milloria sensiblement; però no pot ésser així, car aquesta causa necessita temps per a produir efectes, una generació, al menys, i fins a llavors no podrem consignar amb la satisfacció que vol-

(Segueix a la pàgina 2)

Dia de goig

Fou per a mí, avi Macià,
aquell divuit de desembre
i el record el tindrè sempre
ja que us vàreu abraçar.
Molts any fà que us coneixie
però no us havia vist mai
i el meu cor amb Vos s'unia
amb triomfs i desenyants.
A la fi heu triomfat!
I gràcies a Vos hem tingut
aquest gloriós ESTATUT
del bon català estimat.
Mai no estarà alurat
l'ESTATUT a vostres mans
perquè teniu bons companys
per a dar-li llibertat.
Ja tinc sexanta set anys
i la vida perd la ufana,
més voldria ans de morir
els catalans poguer dir:
REPUBLICA CATALANA!!!

JOSEP MAS

Una aclaració

Hem de fer avinent de que si bé és cert que FORTITUD va publicar una lletra oberta dirigida al Director d'«El Diluvio» de Barcelona, ho va fer, tal com ja es deia, per haver sigut pregat a fer-ho i per mitjà d'una copia que ens va entregar el senyor Domingo, el qual, junt amb el regidor senyor Sagarra, vàrem prometre'ns, amb fermesa, que dita lletra ja havia sigut tramesa a la direcció d'«El Diluvio» cosa que ara ens assabentem no ésser cert.

Si aquests senyors no vàren fer-ho ells sabran els motius i nosaltres declinem la nostra intervenció en aquest assumpte i lamentem molt vivament, el que fos sorpresa la nostra bona fé. Ara ja sabem a que atendre'ns i sols ens resta dir:—Vaja una serietat la dels senyors Sagarra i Domingo!...